Газ-Мар. Г
1-20
Мар.
1-45
Все № № нет.
Комплект.

ЧЫЛА ЭЛЛАСЭ ПРОЛЭТАР-ШАМЫЧ, УШНЫЗА!

Лэнин-Сталин паша вэрч кучэдалаш йамдэ лий!

ЙАМДЭ ЛИЙ

1938 ий
4
йанвар
№ 1

ВЛКСМ МАРОБКОМЫН ОРГАНЖЭ

ГАЗЭТ АКЖЭ: идалыклан 2 т. 16 ыр.
пэл ийлан 1 т. 8 ыр.

МЭМНАН ЗАДАЧЫНА—У ИИЫШТЭ ЭША САЙЫН ТУНЭМАШ!

Адак иийалан ик ий эртыш. Мэ кумышо вичийайшлыкын пэрвой иийышкыжэ вончышна.

1937 ий—поснак историчэский ий ыльэ. Шукэртэ ӧгыл эртышэ ийыштэ пашазэ, колхозник, йошкар армийэц, науко дэн искусствын дэйатэльжэ - шамыч коммунистичэский партийын вуйлатымыжэ дэнэ нигунам уждимо, историчэский сэҥымаш - шамычым ыштэныт.

Эртышэ 1937 ий — промышлэнностьын, транспортын, йал озанлыкын, культурын пэлэдалт кушмо, виӓнгмэ ийжэ. Эртышэ 1937 ийыштэ большэвик партий дэн совэт калык пэш чот пэнгыдэмыныт да тушман ваштарэш кучэдалмаштэ кугу сэҥымашым ыштэныт. Большэвик партий дэн совэт калыкын кылышт пэнгыдэ улмо, шуйын иктылыкышт СССР Вэрховный Совэтым сайлымаштэ адак икана ончыкталтэ.

Мэмналан, Совэт йоча-шамычлан, 1937 ий пэш кугу пийалым кондэн. Кумар пионьэр дворэц, пионьэр пӧрт, пионьэр клуб, йоча тэхник станцэ, йоча сад, йоча йаслэ, кунар школ 1937 ийыштэ ыштaлтын! Мэмнан йоча-шамычлан отличнэ тунэмаш парткй дэн правительствэ чыла йӧным ыштэныт. Йоча-шамычлан сай учэбник, моло тунэммэ ӱзгар-чыла, чыла ситышын уло. Пионьэр дворэцлаштэ, йоча тэхник станцийлаштэ мэмнан пийалан йоча-шамыч йуный авиамодэлист, йуный фотограф, йуный натуралист, талэ художник лийын кушкыт. Мэмнан дэнэ чыла тидэ ыштэн шукталтын. Тидым мэмнан ачамыт, изамыт Октьабрь рэвольуций тулэш кучэдал налыныт. Тидым мэмнан ачамыт, изамыт калык вождь Иосиф Виссарионович Сталин вӱдымылан кӧра кучэдал налыныт.

Сандэнак мэмнан йоча-шамыч сайын да отличнэ тунэмыж дэнэ Сталин йолташлан вашмутым пуат.

1938 ий мланна эша кугу пийалым конда. Кумышо вичийайшлыкын пэрвой ийыштыжэ мэ, совэт йоча-шамыч эша сайын тунэмаш тӱҥалына, тӱрлӧ кружоклаштэ пашанам виӓнгдэна. Мэмнан вэрч Кугу Сталинын тыршымыжым шкэнан чаплэ пашана дэнэ сулэна.

1937 ийсэ историчэский сэҥымаш-шамыч

МАРТ тылызыштэ Шопэн лӱмэш Варшавысэ(Польшо) тӱҥамбал пианист конкурс совэт музыкальнэ искусствын сэҥымашыжэ дэнэ эртэн. Конкурсышто самырык совэт музыкант-шамыч (Иаков Зак, Роза Тамаркина, молат) пэрвой вэрым налыныт.

* * *

21 МАИЫШТЭ Совэт Ушэм Гэрой Водопьйанов йолташ виктарымэ „СССР—Н—170" самольот Сэвэрный польус ий ӱмбак волэн шинчын. Сэвэрный польусышто ССР Ушэмын флагшэ лойгалтэ. Самольот ий ӱмбак зимовщик группым: Папаниным, Крэнкэльым, Ширшовым да Фэдоровым волтэн кодэн.

* * *

18 ИИУНЬШТО Совэт Ушэм гэрой Чкалов Байдуков да Бэльаков йолташ-шамыч „АНТ—25" самольот дэнэ Сэвэрный польус коч нигушак шичдэ США-шкэ чонгэшташ лэктыныт да 20 ийуньышто мийэн шуыныт.

* * *

21 ИИУНЬЫШТО Марий АССР-ын Чрэзвычайнэ XI-шэ Совэт Сйэздшэ Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликын **Конституцийжым** приниматлэн.

* * *

12 ИИУЛЬЫШТО Совэт Ушэм гэрой **Громов**, кокымышо пилот **А. Иумашэв** да штурман **Данилин** йолташ шамыч Моско гыч Сэвэрный польус коч Сэвэрный Амэрикыш чонгэштэныт да 62 шагатат 17 минут гыч мийэн шуыныт.

* * *

15 ИИУЛЬЫШТО СССР Совнарком дэн ВКП(б) Цэнтральный Комитэтын пунчалжэ почэш Москва—Волга каналым эксплоатацийыш колтымо.

* * *

12 ДЭКАБРЬЫШТЭ СССР-ысэ чыла калык Сталинский Конституций почэш СССР Вэрховный Совэтыш пэрвой кана всэобщо, тӧр да вик сайлымаш права нэгызэш тайнэ голосованьэ дэнэ сайлэн. Тидэ кэчын чыла калык коммунист дэн бэспартийнэ-шамыч блокын кандидатышт вэрч голосоватлэн.

Владимир Ильич Лэнин йоча пайрэмыштэ

Тидэ рэвольуцийын пэрвой ийлаштыжэ лийын. Надэжда Константиновна Крупскайа пэш нойэн. Садланак Крупскайа Моско лишнысэ чодран вэрыш—Сокольникыш канаш кайэн.

—Кэлшэна, кэлшэна!—йоча-шамыч совым кырэн, чылан ик йӱк дэнэ вашмутым пуэныт.

Йолка йыр вашкэ гына кугу круг ышталтын. Владимир Ильичат кругыш ушнэн.

Владимир Ильич йолка пайрэмыштэ.

Владимир Ильич Надэжда Константиновна дэк чӱчкыдын коштын.

Икана Владимир Ильич Сокольникыш йолка пайрэмыш кайаш тарванэн. Тунам пэш нэлэ, йӧсӧ ий улмаш. Чыла вэрэ граждан сар шолын. Могай сату ыштэн лукталтан гын, чыла гайак фронтыш колталтын. Олалаштат продукто шагал улмаш. Владимир Ильич йоча-шамычлан тыжэч да тужэч тӱрлӧ кочкышым муын да Марийа Ильинична дэнэ Сокольникыш кайэн.

Автомашинэ школ ончык толын шогалын. Владимир Ильич дэн Марийа Ильинична автомашин гыч лэктыныт да Надэжда Константиновнан пӧлэмышкыжэ кайэныт. Изиш жап эртымэк нуно кумытынат залыш толын пурэныт. Зал кӧргым чот сылнэштарымэ у ий йолка сӧрастарэн. Йоча-шамыч Владимир Ильичым йыр авырэныт да йодышым пуэдал тӱҥалыныт.

—Мо дэнэ модаш тӱҥалына, — манын 10 ийаш ӱдыр Владимир Ильич дэч йодын.—Айста вашкэрак! А то вэсэла огыл. Мэ тыйым пэш чот вучышна. Ну, мо дэнэ модаш тӱҥалына?

—Йолка йыр мурэн кошташ тӱҥалына,—Владимир Ильич писын гына вашмутым пуэн,—мураш тӱҥалына, а вара „пырыс-кольа" дэнэ...

нэн да йоча-шамыч дэнэ пырльа модаш тӱҥалын.

Владимир Ильич вэсэлитлэн, воштылын, йоча шамыч дэнэ пырльа мурым мурэн. Тудлан йоча-шамыч пэш шуко йодыш - шамычым пуэдэныт. Владимир Ильич кажныштлан вашмутым пуэн шуктэн, шуткым ыштылын, шкэжат йоча-шамычлан йодышым пуэдэн. Шуко йоча - шамыч Владимир Ильичын пэш шуко палымыжлан, пэш шукэртсым шарнымыжлан йӧршын ӧрыныт.

Пийалан йоча - шамыч адак кругыш ушнэныт. Нунын вэсэла модмыштым ужын шонгырак-шамычат кругыш ушнэн, йоча - шамыч дэнэ пырльа моддэ чытэн огытыл.

—Ну вот, а пырыс-кольала кунам модаш тӱҥалына? Тэ мо, мондыштамо?—Владимир Ильич йоча-шамычлан шыргыж ойлэн.

Адак угыч круг ышталтэ. Адак угыч Ильич йоча-шамыч коклаштэ куанэн модын, кругышто кудалыштшэ „кольам" „пырыс" дэч пэш чот аралэн. Пэш чот тӱслэн онча, тудым нигузэат ондалаш ок лий! Пэнгыдэ да ӱшанлэ защитэ.

Владимир Ильич ниннэ йоча-шамычым пэрвой вэлэ ужын гынат, йоча-шамычлан шукэртсэк палымэ гайак лийын. Йоча-шамыч Ильич дэнэ аптыранымдэ мутланэныт, шуткым ыштэныт. Нуно Владимир Ильичым кугырак-шамыч дэч ойрэн налыныт да шиӧ дэныштэ пырльа чай йӱаш наҥгайэныт. Ильичын чайышкыжэ варэньым оптэныт. А Владимир Ильич йоча - шамычлан пукшым пуэдэн, стакан гыч шокшо чайым йоктарэн пуэн, чылаштымат шкэ шочышыжо гайак ончэн. Вэт Владимир Ильич йоча-шамычым нигӧн дэч чот йӧратэн.

Йоча-шамыч Владимир Ильичым вэс пӧлэмыш наҥгайэныт. Тушто Ильичлан кайык-шамычым, кольам, урым, тӱрлӧ сӱрэт-шамычым ончыктылыныт.

Тыгэ жап шиждэ эртэн. Владимир Ильич кайаш тарванэн. Йоча-шамыч Ильичым ужаташ чыланат лэктыныт. Владимир Ильич кажнэ йоча дэнэ кидым кучэн да автомобильыш шинчын. Автомобиль тарванэнат писын кайэн. Йоча-шамыч автомобиль коймымо лиймэшкэ тарванымдэ ончэн шогэныт.

Школьник-шамыч шуко, шуко ий мартэ Лэнинын шарнымаш дэнэ илэныт. Владимир Ильичын кажнэ шомакшэ, тудын вэсэла, живой улмыжо, модмыжо, шутитлымыжэ йоча-шамычын шӱмэшышт нигунам мондыдымашын кодын.

„Колхозные ребята" гыч.

Куанышэ кочай

Йолгыжалтшэ катаэмым
Чиймэм шуын чийалам,
Йӧратымэ „Йамдэ лийым"
Куаналын лудалам.

Лудам тудым,нӧлтэш кумыл,
Лэктэш муро сэм шкэ:
Мэмнан курым—эрык
курым,
Эрык шкэнан кидыштэ!

Кочам лудмэм колышталын,
Тоштым ойгын шарналэш.
Мыйым тудо ӧлталалын
Тыгэракын ойлалэш:

—Илыш мэмнан ыльэ ожно
Пий илыш дэчат уда:
Укэ ыльэ мэмнан ожно
Кугыжан годым
Нимогай права.

Тошто илышым сӱмыралын,
Ыштышна мэ у, эрык
илышым.
Иктэ ганьэ тӧр тошкалын,
Кайэна мэ Лэнин корно дэн.

Фэдотов.

Кузнэцово пэдучилищэ.

ВКП(б) МАРОБКОМЫН ПЛЭНУМЖО

Шукэртэ огыл ВКП(б) Маробкомын чэрэтан плэнумжо лийын. Плэнум тыгай йодыш-шамычым лончылыш:

1. СССР Вэрховный Совэтыш сайлымашын итогшо да партийнэ организацийын ончыклык задачыжэ;
2. Йал озанлык ийын итогшо да шошо агалан йамдылалтмэ нэргэн;
3. Организационно йодыш-шамыч.

Плэнум ВКП(б) Обкомын кокымышо сэкрэтарьжэ Иэмэльйановым паша гыч, бӱро да плэнум состав гыч луктын.

Обкомын кокымышо сэкрэтарьын обязанностьшым шуктэн шогышылан плэнум МАМАЙЭВ Роман Михайлович йолташым пэнгыдэмдэн.

Плэнум ВКП(б) Маробкомын кумышо сэкрэтарьжылан Абрамов Йаков Иванович йолташым сайлэн.

Роман Михайлович МАМАЙЭВ

Роман Михайлович Мамайэв йолташ У-Торйал район, Кузнэцово йал совэт, Эркан-Сола йалыштэ срэдньак крэсаньык йэшэш 1903 ийыштэ шочын. Ачаж дэн аважэ эртак йал озанлык пашам ыштэн илэныт.

Ачажэ колымэк Мамайэв йолташ 6 ийаш йоча тулыкэш кодэш, аважэ тудым чӱчӱшт дэк воспиталташ пуа. 1921 ийыштэ Мамайэв йолташын аважэ кола да тудо кум изи шӱжаржэ йӧршын тулыкэш кодэш.

1914 ийыштэ Тумйу-Мучаш йалысэ тӱҥалтыш школым пытара. 1922 ийыштэ Мамайэв йолташ Йошкар-Оласэ 1-ой ступэнь Совпартшколыш тунэмаш пура. Тушто ик ий тунэммэк, йалыш кайа да 1925 ий шыжэ мартэ йал озанлык пашам ышта.

1925 ий октьабрьыштэ Йошкар Армийыш кайа.

Йошкар Армий гыч пӧртылмӧ дэч ик ий вара Роман Михайлович, 1928 ийыштэ, ВКП(б) Маробкомын пунчалжэ дэнэ ОГПУ пашашкэ кусаралтэш. ОГПУ—НКВД органлаштэ 1937 ий, дэкабрь мартэ пашам ышта.

Мамайэв йолташ Йошкар Армийыштэ улмыжо годым 1926 ийыштэ ВКП(б) кандидатыш пура. 1927 ийыштэ партий члэныш кусаралтэш. XIV Областной партийнэ конфэрэнцийыштэ ВКП(б) Областной Контрольный Комиссий члэнлан сайлалтэш. 1931 ий дэн 1937 ий коклаштэ Марий-Турэк дэн Оршанкэ райкомлаштэ бӱро члэнлан сайлалтын.

Мамайэв йолташын чыла пашажэ Марий область партийнэ организацийым шинча ончылныжо эртэн. ВКП(б) Марий Обкомын 25-27 дэкабрьыштэ лийшэ чэрэтан плэнумжо Роман Михайлович Мамайэвым ВКП(б) Обкомын кокымшо сэкрэтарь пашам шуктэн шогышылан утвэрдитлэн.

Р. М. МАМАЙЭВ йолташ.

Я. И. АБРАМОВ йолташ.

Йаков Иванович АБРАМОВ

Йаков Иванович Абрамов йолташ Горький область, Муромский р-н, Малышэвский йал совэт, Малышэв йалыштэ йорло крэсаньык йэшэш шочын.

Абрамовын ачажэ шкэнжын кум чырык ӱмыржым тӱрлӧ олаштэ, чодраштэ ломовой извозчик, грузчик, сплавщик лийын пашам ыштэн эртарэн.

Абрамов йолташ тэлым школышто тунэмын, кэнгэж йэда йаллаштэ вольыкым кӱтэн коштын. Кол кучышо-шамыч дэнэ, лэсопромышлэнник да смолокур-шамыч дэнэ тарзылан илэн.

1918 ийыштэ Кулэбак мэталичэский заводын кӱртньӧ кӧрнышкыжо рэмонтный пашазылан пура. Тыштэ 1925 ий мартэ ышта. 1919 ийыштэ профмобилизаций почэш Йошкар Армийыш кайа. Но заводышто нэлэ положэньылан кӧра заводыш мӧнгэш ӱжыктат.

1924 ийыштэ Абрамов йолташ ВКП(б) кандидатыш пура, 1925 ийыштэ партий члэныш кусаралтэш.

1929 ий дэнэ 1932 ий коклаштэ Я. М. Свэрдлов лӱмэш комвузышто тунэмэш. Тунэммэ жапыштат йатыр вэрэ отвэтствэннэ партийнэ пашам ыштэн шога.

Комвузым тунэм пытарымэкшэ Абрамов йолташ Марий областьыш толэш. 1933 ий тӱҥалтышыштэ Йошкар-Ола Горкомышто Орго вуйлатышылан ышта, а варажым Оршанкыш ВКП(б) райком сэкрэтарьлан кусаралтэш. 1935 ий гыч 1937 ий мучашкэ шумэш ВКП(б) Шэрнур райком сэкрэтарьлан ышта.

Абрамов йолташ 1934 ий дэч вара эрэак ВКП(б) Марий Обком плэнум члэнлан сайлалтын. Маробкомын 1937 ий дэкабрьысэ плэнумыштыжо Обкомын кумышо сэкрэтарьжылан сайлалтын.

Поп-шамыч ожно тыгэ орландарэныт.

ИИСУС ХРИСТОС ЛИЙЫН МО?

Йумылан ӱшанышэ христиан-шамыч ий йэда рэлигиозно рошто пайрэмым ыштат. Поп-шамычын мутышт почэш нуно тыгэ шотлат: пуйто, ала кунам, иктаж 2.000 ий ожно, мадӱр элыштэ—Палэстиныштэ йумын эргэ Иисус Христос шочын. Тидын лӱмэш, пуйто, рошто пайрэмым ышташ тӱҥалыныт,—манын йумылан ӱшанышэ-шамыч шонат.

Но рошто пайрэм нэргэн каласкалымым кэч изиш сайынрак лончылаш гынат, раш лийэш.

Эн пэрвойак Иисус Христос вообшэ иктаж кана илэн мо? Укэ, илэн огыл. Христос лийынак огыл. Христос нэргэн кушто возалтын? Йэвангэлийыштэ. Йэвангэлийлаштэ (йэвангэлийжэ нылыт уло) мо нэргэн ойлалтмэ чын мо, нунылан ӱшанаш лийэш мо? Йэвангэлийлан ӱшанаш ок лий.

Йэвангэлий-шамыч шонэн лукмо событий дэч вара 150 ий гыч ижэ возалтыныт. Иумылан ӱшанышэ - шамыч шинчышаш улыт: йэвангэлий - шамыч ончычшо 200 нарэ ыльыч. Кажнэ йэвангэлий возышо мом гынат шкэнжыным шонэн луктэдэн, Христос илыш нэргэн нуно чыланат тӱрлӧ сэмын ойлэныт. Садлан, поп-шамыч пэш кугу задачыш логалыныт. Тыгэ, 325 ийыштэ Никэйэ олаштэ 318 йэпископ цэрковный соборыш погынэныт да 4 йэвангэлийым сайлан шотлэныт, а молыжым йӱлалташ рэшитлэныт.

Но кодшо ныл йэвангэлийыштыжат куктымаш да иктэ вэсэ дэнэ кэлшыдымаш пэш шуко уло, нуно поп - шамычын шойакыштым пэш раш ончыктат. Мутлан Иисус Христосын шочмыжо нэргэн ойлымым налына. Матвэйын йэвангэлийжэ Христосын 28 тукымжо ыльэ, манын ойла, а Лукан йэвангэлийжэ нунын тукымжым 42 шотла. Пэрвой йэвангэлийыштэ Иисусын кочажэ Йаков маналтын, а кокымшыжо тудым Ильа манын лӱмда. **Кушак** Христос шочын?—Вифлэйэмыштэ,—манын йэвангэлий-шамыч. Тугэ гынат, мэ шинчэна, ни пэрвой, ни кокымшо курымышто Палэстинышто тыгай лӱман вэр лийын огыл. Вифлэйэма тунам лийын огыл гын, кузэ Христос Вифлэйэмыштэ шочын кэртын?!

Кунам Христос шочын? Матвэйын йэвангэлийжэ тидэ Ирод кугыжан годым лийын манэш, а Лукан йэвангэлийжэ — Квиринийа виктарымэ годым лийын манын ойла. Историй гыч палэ: ончыктымо кок кугыжа шогымо коклаштэ жап шагал гын 10 ий эртэн. Иодылтэш, кунам вара Христос шочын? Поп-шамыч адакат шойыштыныт.

Пытартышлан, **кузэ** Христос шочын? Тыштэ гын, чэркысэ служак-шамыч эн лийдымаш дэн йӧршын шойакым шонэн луктыныт. Нуно ойлат: пуйто Христосым нэпорочный ӱдыр шочыктэн, пуйто шочыктымо дэч вара тудо ӱдырак лийын кодын, пуйто Христос шочмо годым каваштэ волгыдо шӱдыр лэктын да суксо-шамыч мурэныт, пуйто Ирод кугыжа Христосым пушташ шонэн, 14.000 азам пуштын, а Христос илышак кодын, да тылэч молат.

Тыгэ йэвангэлий - шамыч каласкалат. А тэвэ тудо жапысэ учоный дэн писатэль-шамыч шуко нэргэн возэныт, а Христос нэргэн **ик мутымат** каласэн огытыл. Нуно тудын нэргэн нимом возэнжат кэртын огытыл, вэт Христос природыштыжат лийын огыл. Тидын нэргэн дажэ поп-шамыч шкэштат, буржуазнэ-учоный - шамычат ойлыдэ огыт кэрт. Мутлан, нэмэцкий профэссор Артур Дрэвс „Миф о Христе“ книгаштыжэ тэвэ мом воза: „Кӧ Христосым личностьлан шотла гын, тудо чын доказатэльствым кондышаш. А тыгай доводым нигунамат кондаш ок лий, вэт кызыт улшо источник альэ докумэнт-шамыч тудын нэргэн матэриалым огыт пу“. А Дрэвс рэакционный учоный да капиталист-шамычын чын слугажэ ыльэ, тыгэ В. И. Лэнин возэн. Тугэ гынат, тудланат Христосын илымыжым опровэргатлаш логалын.

Шуко моло учоный-шамычат йэвангэлийым сайын тэргэн налмэк, нунылан ӱшанаш ок лий манмэ выводыш лэктыныт. Христос илэн огыл гын, кузэ вара тудо шочын кэртын?... Шочдымылан кузэ тудын шочмо лӱмэш роштом пайрэмлаш лийэш?...

Рошто пайрэм, чынжым манаш гын, „йумын эргылан“ шотлымо Христосын 2000 ий ожно шочын лӱмэш огыл лэктын, а дрэвний христиан-шамыч тидэ пайрэмым эшэ утларак дрэвний, йазычэский манмэ калык дэч налыныт.

Иумо - шамычын чудэсньн шочмышт нэргэн лэ-

2-шо могыр „Йамдэ лий“

СССР ВОИЭННЭ-ТЭҤЫЗ ПАША КАЛЫК КОМИССАРИАТЫМ ЫШТЫМЭ НЭРГЭН

СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэт дэн Калык Комиссар-шамыч Совэтын пунчалышт

СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэт дэн Калык Комиссар-шамыч Совэт **пунчалыт:**

1.—Войэннэ-Тэҥыз Паша Общэсойузный Калык Комиссариатым ышташ.

2.—РККА-н войэннэ-тэҥыз вийжым СССР обороно Калык Комиссариат состав гыч ойрэн, Войэннэ-Тэҥыз Паша Калык Комиссариат кидыш пуаш.

3.—СССР Войэннэ-Тэҥыз Паша Калык Комиссарлан СССР Войэннэ-Тэҥыз Паша Калык Комиссариатын положэньыжэ дэн структур проэктшым пэҥгыдэмдашлан СССР СНК-аш вич кэчэ срокышто пуаш.

СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэт прэдсэдатэль—**М. КАЛИНИН.**

СССР Калык Комиссар-шамыч Совэт прэдсэдатэль—**В. МОЛОТОВ.**

СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэт сэкрэтарь—**А. ГОРКИН.**

Моско, Крэмль. 1937 ий 30 дэкабрь.

СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэтыштэ

** СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэт 1-й ранг армэйский Комиссар Пэтр Алэксандрович **Смирнов** йолташым СССР Обороно Калык Комиссар замэститэль да РККА Политичэский Управлэний Начальник обьазанность дэч утарэн, СССР Вэйэннэ-Тэҥыз Паша Калык Комиссарлан пэҥгыдэмдэн.

** СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэт Лэв Захарович **Мэхлис** йолташым СССР Обороно Калык Комиссарын олмэштышыжлан да Пашазэ Крэсаньык Иошкар Армий политуправлэньын начальникшылан пэҥгыдэмдэн-СССР ЦИК дэн Совнарком Мэхлис йолташлан 2-шо ранг армэйский комиссар лӱмым пэҥгыдэмдэныт.

** СССР Цэнтральный Исполнитэльный Комитэт **М. И. Рыжов** йолташым СССР Внутрэнний Паша Калык Комиссарын олмэштышыжэ гыч утарэн, СССР чодра промышлэнность калык комиссарлан пэҥгыдэмдэн.

Пионьэр-шамыч галстук дэч посна коштыт

Мэмнан пионьэр отрӓд пашам начар ышта. Нымогай политик-воспитатэльнэ пашат ок ышталт. Пионьэр-шамыч галстук дэч посна коштыт. Отрӓд вожатый И. Йангэлов шкэжат галстукым ок пыжыктэ, пионьэр сборышкат галстук дэч посна толэш.

И. Кудрьашов.

Йэйал тӱҥалтыш школ, Морко р-н.

гэндэ чыла калыкынат лийын. Нинэ ойлымаш-шамыч ӧрыктаршашын йэвангэлийым ушэштарат. Мутлан, буддийский рэлигийыштэ Майн ӱдыр дэч Будды йумын шочмыжо нэргэн ойлымаш уло. Тидэ ойлымаш чыла шотыштат йэвангэлий дэнэ кэлшэн толэш. Тыгай ойлымаш йэгипэт, вавилон, пэрсидский, грэчэский, римский рэлигийыштат лийын.

Пэрсидский йумо Митран поклонникышт тыгэ ойлэныт: пуйто нунын йумыштат ӱдыр дэчак нэпорочно шочыныт да шочашыжат ала кушак огыл, а пэщорэш шочыныт. Пуйто Митра йумо дэк кумалаш эн пэрвойак пастух-шамыч толыныт, варажым Митра кушкын, ик мыньар чудэсам ыштылын, шкэ послэдоватэльжэ-шамыч кокла гыч общиным ыштэн, нунын дэнэ пытартыш тайнэ вэчэрньым ыштэн да кавашкэ кӱзэн кайэн.

Ну мо дэнэ тидэ Митра Христос огыл?! Точный копий. Тыгай ойлымашым кӧ кудыж дэч кӱсылэн,—христиан-шамыч пэрс - шамыч дэч альэ пэрс-шамыч христиан дэч? Очыни, христиан-шамыч пэрс - шамыч дэч кӱсылэныт, вэт пэрсидский Митра рэлигий христианский рэлигий дэч онҷыч лэктын.

Пэрсидский Митра рэлигийат тугак вэсэ-шамыч дэч, тулэч ончыч илышэ-шамыч дэч кӱсылалтын. Иумын кузэ шочмыжо нэргэн ойлымаш-шамыч тӱрлӧ калыкын кужу жап, курым да тӱжэм ий дэнэ ышталтыныт. Нунат тыгак чудо нэргэн лийдымым да нэлэпыйым шонэн луктэдэн овартэныт.

Рошто пайрэмым ала кунам пэш шукэртак ожно дикарь - шамыч кэчэйумо лӱмэш, тудын дэч урожайым, сай ийгэчым йодын ыштэныт. Рошто пайрэмым ыштымэ годым пэш шуко обрьад дэн обычай улыт (мутлан: мужэдмаш, сайын чиймаш, пӧрт йэда кумал коштмаш да молат), тидэ рошто пайрэмын ожнысо дикарский происхождэньыжым ончыкта.

Иодын кэртыт: кузэ тидэ тыгэ, Христос шочмо нэргэн йӧршын шойакым шонэн лукмашым калыкын вуйышкыжо шӱшмаш кӧлан пайдам пуа? Нэсознатэльнэ йэҥын вуйжым аҥыртарымаштэ кӧлан пайдажэ? Тидын нэргэн мэ вэс статьаштэ ойлэна.

ф. Олэщук.

„МАРИЙСКАЯ ПРАВДА" ГАЗЭТЛАН 15 ИЙ ТЭМЫН

„Марийская Правдалан" саламлымаш

Всэсойузный Коммунистичэский (большэвик) партийын Марий областной комитэтшэ „Марийская правдалан" кугу саламым колта да тудым чаплэ лучко ийаш йубилэй кэчыжэ дэнэ шокшын поздравитла.

15 ий мучко „Марийская правда" Лэнин Сталин партий йыр шэмэр шамычым чумырымаштэ кугу вэрым налын, Рэспубликыштэ социалистичэский строитэльствэ задачым шуктымаштэ шэмэр массын видный организаторжо лийын.

ВКП(б) Областной Комитэт ӱшана: „Марийская правда" шэмэр шамычым Лэнин-Сталин партий йыр ончыкшат чумыраш, 3-шо сталинский вичийашын задачыжым шуктымашкэ партийнэ дэн нэпартийнэ большэвик массым организоватлаш, Марий рэспублик шэмэр-шамычым большэвизмын нэгызшэ дэнэ вооружатлаш, калыкын чыла тушманжым да нунын покровитэльыштым чаманыдэ разоблачитлаш да куклэн лукташ тӱҥалэш.

ВКП(б) Марий Обком.

„Марийская правда" рэдакцийлан"

ВЛКСМ Маробкомын II-шо плэнумжо „Марийская правда" газэтым 15 ий тэмэ йубилэйжэ дэнэ шокшын саламла.

„Марийская правда" газэт партийын социалистичэский строитэльствэ вэрч кучэдалмаштыжэ пӱсӧ оружий лийын шогэн да лийын шога. Шкэ сэлькоржо-шамычын полшымышт дэнэ партийнэ организацийлан газэт страницэ гоч калык тушман кашакым, буржуазнэ националист да тылэч моло троцкистско-бухаринский шпион, дивэрсант шамычым разоблачитлаш да чаманыдэ куклаш полшэн.

„Марийская правда" комсомолын да молодьожын чаплэ таҥжэ да молодьожым коммунистичэский духэш воспитатлымаштэ коллэктивнэ пропагандист да организатор лийын шога.

„Марийская правда" ончыкыжат коммунизм вэрч кучэдалаш тӱҥалэш, шкэ читатэльжэ-шамычым Лэнин-Сталин партий йыр чумыра да троцкистско-бухаринский шпион, буржуазный националист, моло калык тушман кашакым да нуным лэвэд шогышо-шамычым чаманыдэ разоблачитлаш тӱҥалэш манын Обкомол ӱшана.

ВЛКСМ МАРОБКОМ.

Йункор армий дэч салам!

ВЛКСМ Маробком орган—„Рвэзэ Коммунист" дэн „Йамдэ Лий" газэт-шамыч рэдакцийын пашайэҥ коллэктивышт чыла йункор армий лӱм дэнэ „Марийская Правда" газэтым 15 ий тэммыжэ дэнэ шокшын саламлат.

„Марийская Правда" газэт „Рвэзэ Коммунист" дэн „Йамдэ Лийлан" молодьож дэн йоча-шамычым ВКП(б)-лан да шэмэр калыкын вождьшо Сталин йолташлан прэданность духэш, калык тушман кашак дэк нэнависть да нэпримиримость духэш коммунистичэский воспитатлымэ пашаштэ полшэн да полша.

„Рвэзэ Коммунист" дэн „Йамдэ Лий".

Кужмарий пэлэ кыдалаш школысо пионьэр отрӓд пашам сай ышта

Роҥго район, Кужмарий пэлэ кыдалаш школышто, пионьэр отрӓдыштэ политикэ-воспитатэльнэ пашам сай организоватлымэ. Вожатый Загайнов С. А пашам тыршэн ышта.

Отрӓд пэлэн „Пионьэр" лӱман пырдыж газэт лэктэш. Пырдыж газэт посна звэна-шамычын пашаштым ончыктэн шога. Отрӓд 5 звэналан шэлалтын. Пионьэр-шамыч тунэммаштэ ваш-ваш полшэн шогат. Пионьэр - шамыч общэствэннэ пашамат сай ыштат.

Пионьэр-шамыч чыланат газэтым налын, лудын шогат. Соцдоговор чӱкыдын тэргалтэш.

Адак отрӓдыштэ тӱрлӧ кружок-шамыч пашам сай ыштат.

Хоровой кружок тэлэ каникул у ий йолко пайрэмлан тӱрлӧ сылнэ мурым йамдылэн. Физкультур кружокат пашам сай ышта.

Пионьэр - шамыч комсомолыш пураш йамдылалтыт. ВЛКСМ уставым тунэмыт. Тидэ заньатийым сай организоватлымэ.

Загайнов В. И.

Роҥго район, Кужмарий пэлэ кыдалаш школ.

Чаплэ йубилэй

30 дэкабрьыштэ Маргостэатрэш „Марийская правда" газэтын 15 ий тэммэ йубилэйжэ лӱмэш торжэствэннэ засэданьэ эрталтэ.

„Марийская правда" газэтын 15 ийаш йубилэйжым саламлэн торжэствэннэ засэданьым ВКП(б) Маробком сэкрэтарь Мамайэв йолташ почэш. Прэзидиум сайлалтэш.

Погынымаш кужун совэкырымаш дэнэ почотный прэзидиумыш **Сталин, Молотов, Ворошилов, Иэжов, Калинин, Каганович, Андрэйэв, Жданов, Микойан, Чубарь** да моло йолташ-шамычым сайлыш.

Мутым „Марийская правда" газэтын рэдактыржэ Кашников йолташ налэш. Кашников йолташ шкэ докладыштыжэ „Марийская правда" газэтын 15 ий жапыштэ кушкын толмыжо да калык тушман троцкистско-бухаринский - бандым, буржуазный националист-шамычым вожгэ пыташ кучэдалмыжэ нэргэн ойла.

Вара ВКП(б) Обком сэкрэтарь Абрамов йолташ, Исполком прэдсэдатэль пашам шуктышо Бусыгин йолташ, типографий пашазэ коллэктив лӱм дэнэ Птицын йолташ, „Марий коммун" газэт пашайэҥ коллэктив лӱм дэнэ Козырэв йолташ „Марийская правда" газэт пашайэҥ-шамыч коллэктивым да лудшо-шамычым саламлэн ойлышт.

Ильан Иапык.

Сталин йолташын ойлымыжым лончылышна

Шукэртэ огыл мэмнан Куракино кыдалаш школышто тунэмшэ-пионьэр-шамычын тӱшкан погынымашыжэ эртыш. Погынымаштэ Сталин йолташын Моско оласэ Сталинский избиратэльный округысо избиратэль-шимычын прэдвыборный погынымаштэ ойлымыжым лончылышна.

Докладым туныктышо Михэйэв йолташ газэт гоч умылдарыш. Тунэмшэ-шамыч куанэн колыштна.

Шуматов Ник.

Параньга район, Куракино кыдалаш школ.

Ломыжым погат

Колхоз-шамычын шошо агалан йамдылалтмаштышт Кужмарий пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ-пионьэр-шамыч вийан полшат. Тэвэ „Йӱлэдӱр" колхозышто пионьэр-шамыч ломыж погаш посна бригадым организоватлэныт.

Кызыт тидэ бригадэ суртлан ик цэнтнэр дэнэ ломыжым погэн.

Ильан Вачий.

Роҥго район, Кужмарий пэлэ кыдалаш школ.

Китайысэ крэдалмаш

Цэнтральный] фронтын йужный участкыштыжэ Китай войскан сэҥымаш дэнэ дэйствоватлымыжлан кӧра йапонэц - шамычын Ханчжоу ола районышто (Чжэдзян провинций столицэ) наступатлымыштым чарымэ. Ханчжоу дэч йуго-западыштэ да востокышто пэш чот крэдалыт.

Сэвэрный Китайыштэ сэҥымаш дэнэ крэдалмэк йапон войска Шаньдун провинцийын столицыжым— Цзинань олам налын. Йапонэц-шамыч пӱтынь Шаньдунь провинцийым сэҥэн налаш тыршэн, Гайань олаш (Цзинани дэч йугыштэ) наступатлаш тӱҥалыныт. Йапон авиаций 24 дэкабрь гыч тӱҥалын кажнэ кэчын варварла Тайаньыш бомбым кышка. Кок кэчэ коклаштэ гына—29 дэн 30 дэкабрьыштэ олашкэ 700 дэч шагал огыл бомбым кудалтымэ, 500 нарэ пӧртым шалатымэ, тыныс калык гыч 200 утла йэҥ колышо лийын.

Пытартыш увэр почэш 30 дэкабрьыштэ йапон авиацийын Кантон олашкэ бомбо кышкымыжэ дэнэ 20 оралтым шалатымэ. Утларакшым школ-шамычлан энгэк лийын. 35 йэҥ колэн.

Иоча физкультур сорэвнованьэ

26 дэкабрьыштэ Пэктубай район цэнтрэш пионьэр дэн школьник-шамычын (йэчэ дэнэ районысо сорэвнованьэ эртыш. Чылажэ 32 йоча участвоватлэн.

Кок километр к о к л а ш каймаштэ пэрвой вэрым Сидоркина налын. Тудо кок километрым 16 минут жапыштэ коштын савырнэн Кодам пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ Кошкина Нина 3 километрым 19 минут жапыштэ кайэн, 5 километрыш каймаштэ ончыл вэрым Пэктубай кыдалаш школ гыч Попов Лэонид да Вохминцэв налыныт. Нуно 30 минут кайэныт.

10 километрыш каймаштэ пэрвой вэрым Кодам пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ Шалахов Микал налын.

Сорэвноватлымаштэ пэрвой вэрым Пэктубай кыдалаш школ, кокымшо вэрым Кодам пэлэ кыдалаш школ налыныт.

Сорэвнованьыштэ ончыл вэрым налшэ-шамычым Роно дэн ВЛКСМ райком мануфактур да окса дэнэ прэмироватлэныт.

Тэрэхова.

ВЛКСМ Пэктубай райкомын пионьэр отдэл вуйлатышыжэ.

Тэвэ тидэ йолка йыр 1 йанварьыштэ Йошкар-Ола чодра заводысо пионьэр-шамыч шуко сылнэ муро-шамычым мурэн коштыныт, куштэныт, почэламутым ойлэныт, молат. Вич ийаш Лэухин „Ворошиловлан письма" почэламутым моткоч сайын каласэн пуыш. Тудлан пӱтынь зал рӱжгэ совым кырэн. Тидэ вэлэ мо? Тиддэч посна шуко сай номэр-шамыч лийэдэныт. Кок шагат жап куанэн модмаш, мурымаш дэч вара йоча-шамыч угощэньым налыныт да мӧҥгышт канаш кайэныт.

СӰРЭТЫШТЭ: „Дэд Мороз" отличница Козлова Ньуралан угощэньым пуа.

Фото Овэчкинын.

КУАНЫМЭ КЭЧЭ

Кас. Жап 5 шагатым ончыкта. Йошкар-Ола 1-шэ номыран школ кӧргӧ йоча шамычын йуарлымэ йӱкышт дэнэ тэмын. Тачэ нуно моткоч чот куанэныт. Пийалан у ийым вучэн шуктэныт. Школын ик залжэ поснак сылнэштарымэ: пырдыж воктэн вождь-шамычын портрэтышт, лозунг, молат. А зал покшэлнэ сылнэштарымэ йолка шогa. Тачэ тидэ йолка йыр пэш куанымашан пайрэм лийэш.

Звонок йӱк школ кӧргым шэргылтарыш. Йоча-шамыч вургэмыштым кудашын сылнэштарымэ залыш ошкылыч.

Иоча-шамыч ваш-ваш кидым кучэн эн пэрвойак „У ий йолка" лӱман мурым мурэн йолка йыр пӧртыт. Тид дэч вара „снегурочка" лӱман йомакым кок пионьэр-шамыч лэктын каласышт.

Туныктышо Валэнтина Михайловна йоча-шамыч дэнэ пырльа шыргыж мурэн коштэш. Йоча-шамыч тудым пэш йӧратат.

Кньазэв Йура „Дэд мороз" лӱман почэламутым пэш сылнын каласыш. Иоча-шамычлан тудын каласымыжэ моткоч кэлшыш. Садланак ик йэҥ сэмын чыланат совым кырышт. Тудын почэш Крылов Тольа „Тэлэ" почэламутым каласыш. Тольа изи гынат, почэламут каласаш пэш кэртэш. Тудо тунэмашат пэш талэ, кокымшо чырыкым чыла прэдмэт дэнат отличнэ пытарэн.

Вара тӱшкан погынэн „Песня о Сталине" мурым мурэн пуышт.

Иолка дэч вара йоча-шамычлан угощэньэ лийэ.

Йолка ончаш йоча-шамычын ача авашт шуко погынэныт. Нунылан йолка пэш кэлшыш.

Йоча-шамыч йолка пытымэ годым рат дэнэ шогалын ик йӱк дэнэ Сталин йолташлан йоча вэрч тыршымыжлан, пийалан, вэсэла илышым пумыжлан пэш кугу таум каласышт.

Ильан Йапык.

У ИЙЫМ САЙЫН ПАЙРЭМЛЫШНА

Мэмнан школ тачэ мологунамсэ дэч йӧршэш вэстӱрлӧ. Школ кӧргым плакат, лозунг дэнэ сылнэштарымэ. Йоча-шамычын чурийыштышт—пэш чот куанымаш. Тачэ нуно пэл тунэммэ ийын итогым ыштэн тэлэ каникулыш канаш кайат.

Сай да отлично тунэмшэ-шамычым прэмироватлымаш лийэ. Тэвэ Васильэв Миклай, Васильэв Элэксэй да Гаврилов Валэнтин чыла прэдмэт дэнат 7-шэ класыштэ „отличнэ" отмэткэ" дэнэ тунэмыныт. Сай тунэммыштлан нином книга да галстук дэнэ прэмироватлышт.

Йоча-шамыч гармоньым, балалайкым шоктат. Мурымаш, куштымаш дэнэ школ кӧргӧ тэмын. Йолко тӱҥалмэ годым Алэксэйэв Алэксандр „йолка" лӱман рушла почэламутым лудын пуыш.

Сэргэйэв Алэксандр.

Морко район, Кожлайэр пэлэ кыдалаш школ.

КАНИКУЛ ЖАПЫМ ВЭСЭЛАН ЭРТАРЭМ

Мэ, тунэмшэ-шамыч пэш кугу куанымаш дэнэ, йывыртэн тэлэ каникулыш канаш кайышна. Шкэнан Марий Йӧрнур йалэш карусэльым, катокым, ий курыкым ыштэн улына. Кызыт кажнэ кэчын погынэн модына.

Тӱшкан погынэн йэчэ дэнэ чодраш, олыкыш, пасуш кайэна. БГТО значоклан нормым сдаватлэна. Адак колхозник-шамыч коклаштэ сылнэ литэратурым, журналым, газэтым лудын шогэна. Мый сылнэ литэратур лудаш пэш йӧратэм. Кызыт Островскийын „Как закалялась сталь" книгажым лудам.

Ник. Йанайэв.

Оршанкэ район, Вэликополь пэлэ кыдалаш школ.

ЙОЛКЫНА САЙ ЭРТЫШ

30 дэкабрьыштэ Ташнур тӱҥалтыш школышто пийалан у ий лӱмэш йолка эртыш. Йолкышко пионьэр-тунэмшэ-шамыч чыланат куанэн, сайын чийэн, йамдылалтын толыныт.

Эн пэрвойак пионьэр сбор эртаралтэ. Сборышто отрьад вожатый-шамыч шкэ пашашт нэргэн ойлышт. Тид дэч вара 10 тунэмшэ-шамычым пионьэрыш пуртышт. Нуно тунамак шӱэшышт йошкар галстукым сакэн, чыланат торжэствэннэ обэщаньым пуышт.

Вара йолка тӱҥальэ. Йолка пэш вэсэлан, куанымаш дэнэ эртыш. Почэламут каласымаш, мурымаш, куштымаш лийэ. Йоча-шамычлан угощэньым нэш сай организоватлымэ ыльэ. Тунэмшэ шамычын ача-авашт йолкым пэш куанэн ончышт.

Литвин Йыван.

Звэнигa район, Ташнур тӱҥалтыш школ.

У вий дэнэ тунэмаш тӱҥалам

Мый кодшо икымшэ чырыкыштэ 3 „отлично" да молыжым „хорошо" отмэткым нальым. Тидэ отмэткэ мыйын кумылэм адакат кӱш нӧлтыш. Кокымшо чырыкыштэ уло вийэм пыштэн тунэмаш пижым. Урокым кэчын кодыдэ коштым. Туныктышын пуымо заданьыжым эрэ жапыштыжак шуктэн толам. Общэствэнный пашаштат активнэ участвоватлэм. Тунэммаштэ ударник лӱмэм нигунамат ом волто.

Кокымшо чырыкыштэ 5 прэдмэт дэнэ „отлично" отмэткым нальым. А молыжо чыла „хорошо" улыт. У ийым куанымаш дэнэ ваш лийым. Тэлэ каникулым вэсэлан, культурно эртараш тӱҥалам.

У вий дэнэ тунэмаш тӱҥалын, 3 чырыкыштэ чыла прэдмэт дэнат „отлично" отмэткым налам. Шкэ мутэмлан пэнгыдын шуанэм.

Лисин А.

Йошкар-Ола р-н, Арбан пэлэ кыдалаш школ.

Оҥыштына БГТО значок лийэш

Мэ, Кумыжйал пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ пионьэр - шамыч каникул жапыштэ тэлэ вид дэнэ БГТО значоклан нормым пуаш вийан пижынна. Тэвэ Кузьмина А., Кутуков А., Николайэва Е., молат йэчэ дэнэ тэлэ нормым тӱрыс сдаватлэныт. Физкультур дэнэ туныктышо Михайлова пашажым сай ышта.

Каникул жапыштэ чыланат БГТО значоклан нормым сдатлэн, значок дэнэ школыш кайэна.

Фэодоров А.

Морко район.

Вэсэлан канэм

Мый ындэ каникулыштэ улам. Йара жапым модын, культурно эртарэм. Тидлан мый ончылгочак йамдылалтынам. Кызыт йэчэ, изэр да коньки дэнэ мунчалтэм. А кастэнэ сылнэ литэратурым лудам. А. С. Пушкинын, М. Ю. Лэрмонтовын да Островскийын возымо произвэдэньыштым йэшэмшамычлан йӱкын лудам.

Адак йолташэм шамыч дэнэ тӱшкан погынэн чодыраш, Какшан ий ӱмбак мунчалташ коштына.

Кудрьавцэв Т.

Оршанкэ район, Вэликополь пэлэ кыдалаш школ.

Сэргэйэва Лисам кӧ чамана гын?

Сэргэйэва Лиса — тулык ӱдыр. Тудо 11 ийаш вэлэ. Лиса Кугу Корамас тӱҥалтыш школын (Сотнур район) III классыштыжэ тунэмэш. Но Лиса моло-шамыч дэч начар тунэмэш. Молан начар тунэммын причинжэ тыштэ: Лисам изватэ аважэ школыш ок колто, орландарэн ашна: кочкаш ок пукшо, вургэм дэч посна йӱштыштӧ коштыкта, кажнэ кэчын кырэн-кырэн кугу вэдра дэнэ вӱдым нумалыкта.

Лиса изватэ аваж дэч йышт вэлэ школыш коштaш тӧча. Школ гыч толмашэшыжэ Лисалан адакат мушкындогалэш.

Тидым комсомол организаций, туныктышат, йал-совэтат огыт уж.

Чаманышэ.

РЭДАКЦИЙ ДЭЧ

„Чаманышэ" дэткорын сэрышыжэ йӧршын ӧрыктара. Кузэ тыгай осал пашам тачэ мартэнат нигӧат ужын огыл.

Мэ, Сотнур райпрокурор дэч тидэ пашам содор тэргэн налын, титакан - шамычым пэнгыдын наказатлаш йодына.

„ЙАМДЭ ЛИЙ" ПОЛШЫШ

Мэмнан Кузнэцово пэдучилищыштэ дэкабрь тылзэ мартэ пионьэр паша йӧршын ыш кой. Тидын нэргэн „Йамдэ лий" газэтын 28 дэкабрьыштэ лэкшэ номэрышкыжэ возалтэ.

Газэт полшыш. Сборым эртарэн отрьад совэтым угыч сайлышна. Тидэ сборыштак паша планым ыштышна. Планыштэ ончыктымо мэроприйатьэ-шамычым шукташ отрьад чот тыршаш тӱҥальэ.

Звэна-шамычат сборым план почэш эртараш тӱҥальыч. Тидэ кэчылаштэ 5 тунэмшэ пионьэрыш пурыш.

И. Фэдотов.

Ответственный редактор— К. А. ЛЭНСКИЙ.

Упол. Марлита № А—1. Тираж 19527 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком орган. Савыктышэ „М. К."